

STU otvorila vedecký park v Trnave str. 3

Noví profesori na univerzite str. 4

FIIT má novú dekanu str. 14

Vážené kolegyně, kolegovia, milí študenti,

Slovenská technická univerzita je dobrá škola. Mám dôvod si myslieť, že to nie je iba môj názor, ale že rovnako uvažujú aj tí, na ktorých nám záleží. Snažíme sa vychovávať úspešných absolventov, aj keď zápas o kvalitu nie je jednoduchý. Na univerzitu prichádzajú študenti, ktorí mali na strednej škole menej matematiky, fyziky a chémie ako ich predchodcovia. Hoci výmera prírodovedných predmetov sa znižuje, neklesá túžba študentov poznávať. Poznávanie je kultivovaná zvedavosť, ktorá môže dospieť do tvorivosti a kvality. Hlavnou úlohou každej dobrej školy je vytvoriť taký systém, aby sa kvalita mohla reprodukovat. Aby sa učители a študenti vzájomne obohacovali. Jedni vedomosťami a túžbou poznávať, a druhí chuťou do života a mladostou. Tento partnerský vzťah predpokladá, že učiteľ bude študentom odovzdávať svoje vedomosti a študent sa bude vzdelávať. Ak hociktorá z dvoch strán svoje poslanie nesplní, vzťah nemôže fungovať. Našu univerzitu po prvom ročníku opúšťa veľa prvákov. Aby to tak nebolo, musíme pátrať po tomto zlyhaní. Často sa interpretuje ako jednostranné pochybenie študentov. Neverím, že je to celkom tak. Pre dobrého učiteľa musí byť študent partnerom a je dobré, ak sa pre študenta učiteľ stane vzorom. Vzorom nemôže byť učiteľ nasilu. Rešpekt sa nedá nanútiť. Príkladom sú často ľudia, ktorí sa o to ani neusilujú. Ich život je poskladaný tak, že oslovujú svoje okolie múdrosťou prežitého, ktorá sa nemusí kryť s množstvom titulov. Univerzita má ambíciu nielen vzdelávať, ale aj vychovávať. Vzdelávanie by malo byť len cestou k dosiahnutiu oveľa vyššej méty – múdrosti. Musíme sa o to spolu usilovať.

Krásne Vianoce a úspešný nový rok.

JÁN ŠAJBIDOR
dekan FCHPT

SPEKTRUM 4

Vydáva Slovenská technická univerzita v Bratislave,
Vazovova 5, 812 43 Bratislava,
mobil: 0917 669 584, fax: 02/57294 333, e-mail: spektrum@stuba.sk

Obsah

ĽUDIA, TÉMY, UDALOSTI	3 - 4
Otvorenie vedeckého parku v Trnave	
Novovymenovaní profesori na STU	
ZAÚJALO NÁS	5
Na veľtrhu vzdelávania v Kazachstane	
Vymenovanie docentov	
OČAMI ŠTUDENTOV	6
Dizajnéri navštívili Plzeň... nielen kvôli pivu	
KALEIDOSKOP	7
História výroby liehu na Slovensku	
STAVEBNÁ FAKULTA	8
Podiel STU na svetovej konštante WO	
Blue green dream beyond 2020	
STROJNÍCKA FAKULTA	9
Projekt Sjf ocenený nadáciou VW	
Knovel Academic Challenge	
FAKULTA ELEKTROTECHNIKY A INFORMATIKY	10
Študenti FEI STU na urýchľovači v Prahe	
Propagácia štúdia na FEI v Srbsku	
FAKULTA CHEMICKEJ A POTRAVINÁRSKEJ TECHNOLOGIE	11
Chemici vytvorili slovenský rekord	
Študentská vedecká konferencia na FCHPT	
FAKULTA ARCHITEKTÚRY	12
Konferencia Veda vo výstavbe 2015	
European 13 – Forum for Cities and Juries	
MATERIÁLOVOTECHNOLOGICKÁ FAKULTA SO SÍDLOM V TRNAVE	13
MG MORI na MTF STU v Trnave	
Ako zvládame komplexnosť výroby	
FAKULTA INFORMATIKY A INFORMAČNÝCH TECHNOLOGIÍ	14
Nové priestory, nové možnosti	
FIIT má nové vedenie	
ŠPORT	15
Študenti STU na Eurocomillas Madrid 2015	
Šachový turnaj o Pohár rektora STU	

SPEKTRUM STU

Technik – revue slovenských technikov, 9 ročníkov – 1940-1949;
Technika – závodný časopis SVŠT, 9 ročníkov – 1958-1967;
Technika – revue SVŠT, 2 ročníky – 1968-1970;
Technika – spravodajca SVŠT, 8 ročníkov – 1982-1990;
Informácie STU, 5 ročníkov – 1990-1994

Výkonná redaktorka: Iva Šajbidorová

Grafická koncepcia: Matúš Leľovský, Juraj Blaško

Grafická úprava: Ivan Páleník

Redakčná rada: Irena Dorotjaková, Miroslav Hutňan, Valéria Kocianová, Michal Masaryk, Zuzana Marušincová, Ivan Páleník, Marián Peciar (predseda), Tatiana Sikorová, Viera Stopjaková, Daniela Špirková, Daša Zifčáková

Tlač: Vydavateľstvo STU, Bratislava.

Registrácia: EV 3646/09. ISSN 1336-2593.

IČO: 397687

Periodicita vydania: 10 čísel / rok

Dátum vydania: 21. 12. 2015

Foto na titulnej strane: Otvorenie vedeckého parku v Trnave. Autor: Daša Zifčáková

Za obsah dodaného príspevku zodpovedá jeho autor. Redakcia nemusí súhlasiť so všetkými publikovanými názormi. Nepredajné.

Otvorenie vedeckého parku v Trnave

Nové materiály s výnimočnými vlastnosťami budú skúmať vedci v Trnave. Umožnia im to unikátne prístroje, vďaka ktorým môžu meniť povrchové vlastnosti materiálov pôsobením iónového žiarenia či plazmy. Zariadenia sú umiestnené na Materiálovotechnologickej fakulte STU so sídlom v Trnave, kde univerzita 4. decembra 2015 otvorila dva nové pavilóny s laboratóriami: Slovenské iónové centrum SlovakION a Výskumné pracovisko automatizácie a informatizácie výrobných procesov. Obe pracoviská sú súčasťou Univerzitného vedeckého parku Cambo Trnava.

Slovenské iónové centrum SlovakION prináša na Slovensko iónové a plazmové technológie, ktoré sú špičkové z medzinárodného hľadiska. Jeden z nových systémov umožňuje vedcom upravovať materiály pomocou toku iónov urýchlených napätím až 6 miliónov voltov. Vďaka ďalším zariadeniam môžu vedci modifikovať povrch materiálov tiež spolupôsobením plazmy, povlakovaním či naprašovaním. Pritom nezáleží na tom, či ide o kovy, plasty, sklo, keramiky či iné materiály, ani na tom, či sú hrubozrné, alebo extrémne jemnozrné, tzv. nanomateriály (zrná sú stavebné zložky materiálu).

„Novým materiálom patrí budúcnosť. Vedecký svet hľadá materiály, ktoré sú lepšie, pevnejšie, odolnejšie, majú výnimočné vlastnosti. Na Slovensku máme teraz pracovisko, ktoré nám umožní zapojiť sa do svetového materiálového výskumu. Túto šancu si necháme ujsť. Vedcov v centre sme školili vo výskumnom ústave v nemeckom Rossendorfe, máme kontakty na medzinárodné vedecké tímy a podarilo sa nám už uspieť v súťaži projektov Európskej komisie Teaming for Excellence, ktorej zámerom je podporiť výskum na excelentných európskych pracoviskách,“ hovorí Oliver Moravčík, prorektor STU a vedúci projektu Univerzitného vedeckého

centra Cambo Trnava, ktorého súčasťou je SlovakION.

„Sme vďační Európskej únii za možnosť obnoviť laboratóriá a budovať výskumnú infraštruktúru na Slovenskej technickej univerzite. Potrebujeme ju na zabezpečenie špičkovej kvality univerzitného vzdelávania mladých odborníkov. Kvalitná veda niečo stojí a spoločnosti sa násobne vráti. Pre efektívne využitie investícií do výskumu sa ešte viac stávajú rozhodujúcimi dobre fungujúce grantové schémy. Dúfame, že financie zo štátneho rozpočtu pre Agentúru na podporu výskumu a vývoja (APVV) sa navššia aspoň na pôvodne projektovaných 40 mil. eur tak, aby sa súťaž o zdroje na výskum dostala do racionálnej a užitočnej polohy,“ hovorí rektor STU Robert Redhammer.

S novými materiálmi, ktoré odolávajú extrémnym podmienkam, sa stretávame už dnes v rôznych oblastiach od automobilového priemyslu, cez elektroniku, energetiku až po kozmický výskum. Progresívne materiály boli použité pri výstavbe urýchľovačov v CER-Ne, či pri stavbe fúzneho jadrového reaktora, ktorý na rozdiel od dnešných reaktorov jadrá atómov neštiepi, ale spája. Ide o reakcie podobné tým na Slnku, pri ktorých by sa bežné materiály roztavili. Materiály s vyso-

kou schopnosťou pohlcovať svetlo nájdeme v solárnych paneloch, materiály s nižšou priľnavosťou, ako napríklad známy teflón nachádzajú uplatnenie v potravinárstve. V elektronike poznáme nerozbitné dotykové displeje, v autách porézne kovové materiály, ktoré odolávajú deformáciám pri zrážke.

Výskumu nových materiálov sa venujú vedci na MTF dlhodobo, doteraz sa orientovali napríklad na výskum komplexných kovových zliatin, ktoré sa vyznačujú vysokou odolnosťou voči korózii, dobrou odrazivosťou svetla či vysokou absorpčnou schopnosťou vodíka. Posledná vlastnosť by znamenala zásadný

posun vo vývoji vodíkových spaľovacích motorov v automobiloch. Nové laboratóriá posúvajú výskum v Trnave na špičkovú úroveň.

SlovakION vybudovala Slovenská technická univerzita v rámci projektu Univerzitného vedeckého parku Cambo Trnava. Súčasťou projektu bolo aj vybudovanie ďalšieho výskumného pracoviska automatizácie a informatizácie výrobných procesov a systémov. V jeho laboratóriách je sústredená technika a technológie významných svetových producentov, dôraz je kladený na výrobné procesy v automobilkách. Pracovisko bude slúžiť na aplikovaný výskum a prípravu študentov pre prax.

Projekt Slovenského iónového centra získal podporu v schéme Teaming for Excellence začiatkom tohto roka. Európska komisia ho hodnotila ako 8. najlepšiu v konkurencii 162 projektov z pätnástich krajín Európskej únie. Podporené projekty získajú prvý rok 500 tisíc eur a po opätovnom prehodnotení polovica z nich ďalších 20 miliónov eur na nasledujúcich päť rokov. Schéma TEAMING je zameraná na podporu najlepších výskumných inštitúcií v EÚ a ich zapojenie do medzinárodnej spolupráce.

ANDREA SETTEY HAJDUCHOVÁ

Novovymenovaní profesori na STU

Dňa 24. novembra 2015 prezident Andrej Kiska vymenoval 29 nových vysokoškolských profesoriek a profesorov. V príhovore počas slávnostného ceremoniálu pripomenul dôležitú úlohu školstva pre budúcnosť Slovenska a vyzval profesorov, aby sa zapájali do diskusie o jeho budúcnosti. Na rozpoznanie predností a systémových nedostatkov či problémov školstva je podľa prezidenta potrebné povzniesť sa nad bezprostredné záujmy a pozrieť sa na školský, vzdelávací a výchovný systém z nadhľadu. Zo Slovenskej technickej univerzity si dekréty prevzali:

prof. Ing. Igor Bodík, PhD.

študijný odbor: chemické technológie
Ústav chemického a environmentálneho inžinierstva
Fakulta chemickej a potravinárskej technológie

Ako pedagóg pôsobí od ukončenia vysokoškolského štúdia. Podieľal sa na zavedení a inovácii viacerých predmetov s tematikou odpadových vôd. K predmetom vypracoval vlastnú študijnú literatúru – monografiu a vysokoškolskú učebnicu. Zároveň je spoluautorom 8 skript. Jeho vedeckovýskumná činnosť je spojená predovšetkým s problematikou biologických procesov v čistení odpadových vôd, odstraňovania dusíka a fosforu z odpadových vôd a spracovania biologicky rozložiteľných bioodpadov. Významnou mierou prispel k rozvoju malých a domových ČOV.

prof. Ing. Maroš Martinkovič, PhD.

študijný odbor: strojárské technológie a materiály
Ústav výrobných technológií
Materiálovotechnologická fakulta

Od svojho príchodu na fakultu postupne prednášal 9 predmetov, zaviedol tri nové a vybudoval niekoľko laboratórií. V pedagogickej činnosti sa tematicky zameriava na predmety spojené s vlastnosťami a štruktúrou materiálov a metalografiou. Jeho vedeckovýskumná činnosť je orientovaná na oblasť strojárskych materiálov a technológií so zameraním na štúdium vplyvu technologického spracovania na štruktúru a vlastnosti materiálov. Je autorom 4 patentov, 2 monografií a 40 pôvodných prác v našich a zahraničných časopisoch.

prof. Ing. Jarmila Pavlovičová, PhD.

študijný odbor: kybernetika
Ústav robotiky a kybernetiky
Fakulta elektrotechniky a informatiky

Je dlhoročnou skúsenou pedagogičkou. Pôsobí v oblastiach kybernetiky súvisiacich so spracovaním signálov. Zaviedla a prebudovala niekoľko predmetov, ako číslicové spracovanie reči a obrazu, analógové a digitálne spracovanie signálov II, teória číslicového spracovania obrazov a metodológia jej aplikácie v telekomunikáciách a iné. Vyskolila 2 doktorandov, viedla 2 vedecké projekty a v ďalších 20 projektoch bola spoluriešiteľkou. Je spoluautorkou 1 monografie, autorkou 81 vedeckých publikácií s odozvou vyše 140 citácií.

prof. Ing. arch. Jana Pohaničová, PhD.

študijný odbor: architektúra a urbanizmus
Ústav dejín a teórie architektúry
a obnovy pamiatok
Fakulta architektúry

Jej pedagogická činnosť je úzko spojená s vedeckovýskumným zameraním. Vyučuje a garantuje predmety orientované na dejiny architektúry. Výsledky 11 výskumných projektov, 5 grantov VEGA a 2 grantov MK SR Pro Slovakia prezentovala v renomovanom prostredí doma i v zahraničí. Je autorkou prvej monografickej syntézy o architektúre 19. storočia na Slovensku, ako i ďalších knižných monografií o dejinách architektúry v širších európskych súvislostiach. Získala za ne viaceré ocenenia - Slovak Gold, Prémia Literárneho fondu a i. Veľkou mierou prispieva k propagácii nášho kultúrneho dedičstva.

prof. Ing. Viktor Tittel, CSc.

študijný odbor: strojárské technológie a materiály
Ústav výrobných technológií
Materiálovotechnologická fakulta

Ako pedagóg začal pracovať už počas pôsobenia v Drôtovni Hlohovec. V súčasnosti prednáša viacero predmetov: základy výrobných technológií I, technológia tvárnenia, tvárnacie stroje a nástroje. Vo svojej vedeckovýskumnej práci sa zameriava najmä na vývoj technológií a zariadení na ťahanie drôtu a s tým súvisiacich operácií. Na fakulte bol spoluriešiteľom viacerých projektov. Pod jeho vedením úspešne skončilo 8 doktorandov. Je autorom 9 vedeckých prác registrovaných vo WOS alebo Scopus. Na jeho publikácie je 113 ohlasov.

Srdečne blahoželáme!

IVA ŠAJBIDOROVÁ

Na veľtrhu vzdelávania v Kazachstane

V dňoch 26. – 27. 9. 2015 sa uskutočnil veľtrh vzdelávania „The European Higher Education Fair Kazakhstan 2015“ v Almate v Kazachstane. Prezentovalo sa 80 vystavovateľov (univerzít, akademických inštitúcií i agentúr) z celej Európy a Kazachstanu. Zo Slovenska sa veľtrhu zúčastnili: Ekonomická univerzita v Bratislave, Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave, Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach, Slovenská akademická informačná agentúra a Slovenská technická univerzita v Bratislave. Veľtrh bol otvorený každému, kto mal záujem dozvedieť sa o možnostiach štúdiá na niektorom z programov vysokoškolského štúdiá v Európe. Prezentovalo sa nielen v stánkoch, ale aj v užších pracovných skupinách a sekciách, kde bola možnosť nadviazania bližšej spolupráce ešte intenzívnejšia.

Prvýkrát sa aj STU rozhodla prezentovať svoje fakulty a ponúkané študijné programy vo vzdialenom zahraničí (doteraz len v ČR) s cieľom upriamiť pozornosť zaujímavej cieľovej skupiny – študentov z Kazachstanu na univerzitu. Útvor medzinárodných vzťahov v spolupráci s Útvorom práce s verejnosťou pripravili pútavú výzdobu stánku/výstavnej kóje a propagačné materiály, ktoré boli poskytované záujemcom o štúdium. Prezentáciu STU v Almate organizoval prorektor pre vzdelávanie a medzinárodné vzťahy Š. Stanko a zamestnanci Útvoru medzinárodných vzťahov – Dr. J. Štefánková a Dr. I. Prelovský.

Po ukončení veľtrhu sa konala konferencia „The Cooperation in the higher education sphere between the European Union and the Republic of Kazakhstan“.

JANA ŠTEFÁNKOVÁ

Vymenovanie docentov

Rektor STU Robert Redhammer 9. decembra 2015 vymenoval docentov Slovenskej technickej univerzity. Dekréty si prevzali:

doc. Ing. Michal Jablonský, PhD. (FCHPT)
 doc. Mgr. Matej Jaško, PhD. (ÚM)
 doc. Ing. Daniela Koudelková, PhD. (SvF)
 doc. Ing. Miroslava Mílkva, PhD. (MTF)
 doc. Ing. Gabriela Pavlendová, PhD. (SvF)
 doc. Ing. Alexander Schrek, PhD. (SjF)
 doc. Ing. Kristián Sögel, PhD. (SvF)

doc. Ing. Zuzana Straková, PhD. (SvF)
 doc. Mgr. Andrea Stupňanová, PhD. (SvF)
 doc. Ing. Radko Tiňo, PhD. (FCHPT)

Blahoželáme!

redakcia

Interreg SK – AT

Oblasťou pozornosti programu cezhraničnej spolupráce sú regióny v blízkosti slovensko-rakúskej hranice. Konkrétne na Slovensku sú to Bratislavský a Trnavský kraj, čo je zaujímavé, nakoľko tieto regióny majú často problém získať prostriedky na financovanie svojich projektov práve pre uprednostňovanie ekonomicky slabších oblastí Slovenska.

Program je zaujímavý aj z pohľadu čísel. Na obdobie 2014 – 2020 je vyčlenených takmer 76 mil. eur, pričom program ponúka 85 % financovanie projektov. Program je aktuálne zameraný na budovanie znalostného cezhraničného regiónu, podporu prírodného a kultúrneho dedičstva a biodiverzity, podporu trvalo udržateľných riešení v doprave a posilnenie cezhraničnej kooperácie verejnej správy a vzdelávacích inštitúcií. Program by teda mohol byť prínosom nielen pre dopravných inžinierov a urbanistov, vzdelávacie inštitúcie a ekológov, ale aj pre mestá a obce či pamiatkarov. Avšak pri financovaní obnovy kultúrnych pamiatok je podmienkou, že obnova musí byť súčasťou stratégie ekonomického rozvoja obce či regiónu. Z množstva projektov podporených v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Slovensko – Rakúsko bola asi najznámejšia realizácia Cyklomosta slobody pre chodcov a cyklistov medzi Schlosshofom a Devínskou Novou Vsou, ktorá znamenala podstatný prelom v rozvoji cykloturistiky v regióne. STU sa tiež zúčastnila mnohých projektov či už v oblasti vzdelávania a zvýšenia kompetencií regiónu, dopravy, či regionálneho rozvoja.

Nevšednými projektmi, na ktorých sa podieľala aj STU, sú – AKK Centrope, ktorého cieľom bolo vytvorenie priepustných koridorov v prihraničnej oblasti SR a Rakúska pre divé zvieratá prostredníctvom „zelených nadchodov“ ponad diaľnice, a projekt DeWaLoP, zameraný na zhotovenie prototypu robota a vývoj tesniacej zmesi pre automatizované opravy spojov vodovodných potrubí a následné zníženie strát pitnej vody. Viac informácií o Programe cezhraničnej spolupráce Slovensko – Rakúsko Interreg V-A nájdete na stránke www.sk-at.eu.

A. TAKÁČ

Dizajnéri navštívili Plzeň... nielen kvôli pivu

Dizajnéri z Ústavu dizajnu, Fakulty architektúry STU sa zúčastnili medzinárodnej dizajnerskej konferencie s názvom DesignMeeting, ktorá sa konala 26. – 30. októbra 2015 v Plzni v Českej republike. Organizátorom bola Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara Západočeské univerzity v Plzni. Stretli sa predstavitelia, pedagógovia a študenti predovšetkým európskych vysokých škôl v zastúpení: Slovensko, Česká republika, Nemecko, Maďarsko, Španielsko, Francúzsko, Poľsko, Dánsko a USA. Podujatie sa uskutočnilo aj vďaka podpore Európskeho hlavného mesta kultúry Plzeň 2015.

V rámci týždňového programu prebiehala séria prednášok zástupcov vysokých škôl, ktorí priblížili štúdiu a výsledky práce svojich študentov. Boli sme účastníkmi odborných prednášok, napríklad od Katherine Setser (USA) – Making Space in Market: Defining a Professional Threshold for Interior Design in North America; Gyula Ernyey (Maďarsko) – Czech-Hungarian Design in the 20th Century alebo Edith Gonzáles (Španielsko) – C's for Creative Learning.

Ústav dizajnu reprezentovali štyria zástupcovia. Dizajnerský tím FAST sme predstavili v zložení Mgr. art. Martin Baláž, ArtD., Mgr. art. Mária Šimková a Mgr. art. Jana Požgayová. Priblížili sme projekt ekologického vozidla navrhnutého pre súťaž Shell Eco-marathon, na ktorom sme spolupracovali so Strojníckou fakultou STU. Naším cieľom bolo poukázať na dizajnerskú prácu v tíme, proces pri hľadaní dizajnerskej signatúry produktu a vizuálne vyjadrenie pocitu z navrhovaného dizajnu. Ďalším účastníkom konferencie bol Mgr. art. Matej Dubiš, ktorý vo svojom príspevku predstavil spoluprácu Ústavu dizajnu s automobilkou Škoda Auto.

Naše projekty sme mali možnosť predviesť aj úzkemu kruhu významných dizajnérov, ako Maurizio Corbi, Branislav Maukš, Michal Jelínek a František Pelikán. Renomovaný taliansky automobilový dizajnér Maurizio Corbi, ktorý je dizajnérom svetoznámej dizajnerskej spoločnosti Pininfarina (Turín, Taliansko), viedol počas podujatia workshop pre študentov zaujímavých sa o automobilový dizajn. Branislav Maukš ako jediný Slovak pracoval 7 rokov ako automobilový dizajnér v dizajnerskom štúdiu Pininfarina, kde navrhoval automobily Ferrari. Dnes je šéfdizajnérom vo firme Auffer Design. Michal Jelínek, pôvodom z Českej republiky, má vo svojom portfóliu spoluprácu s mnohými automobilkami, spomeniem len Volkswagen, Škoda, Jaguar, Aston Martin, Porsche a Mercedes. Prostredníctvom jeho

firmy Horseville Design Hideout pracuje na projektoch v Austrálii, Kalifornii a vo Švédsku. František Pelikán, v súčasnosti pôsobiaci na Fakulte designu a umění Ladislava Sutnara Západočeské Univerzity v Plzni, je skúseným produktovým dizajnérom. Najväčšiu časť jeho portfólia tvoria realizované interiéry a exteriéry dopravných prostriedkov (elektricky, metro, autobusy, automobily) firmy Škoda. Za svoje návrhy získal mnohé ocenenia.

Súčasťou DesignMeetingu bolo udeľovanie cien: Cena Ladislava Sutnara, Národná cena za studentský design, Ceny RUV a Ceny DesignMeetingu. Zúčastnili sme sa aj otvorenia výstavy Mladí a úspešní/Příběhy mladého českého designu, ktorá sa konala pri príležitosti 25. výročia Národnej ceny za studentský design. Mapovala profesionálne osudy študentov, ktorí získali v rokoch 1991 – 2013 najvyššie ocenenia v tejto súťaži.

Celá konferencia bola sústredená v budove školy Fakulty designu a umění Ladislava Sutnara. Jej interiér tvorí jeden veľký spoločný priestor, opticky rozdelený na viaceré ateliéry. Študenti sú neustále v kontakte, takže môžu konzultovať, vzájomne sa inšpirovať, či porovnávať svoju tvorbu.

A na záver našej návštevy sme si dopriali aj spomínanú Plzeň.

MÁRIA ŠIMKOVÁ, JANA POŽGAYOVÁ
Foto: MÁRIA ŠIMKOVÁ

História výroby liehu na Slovensku

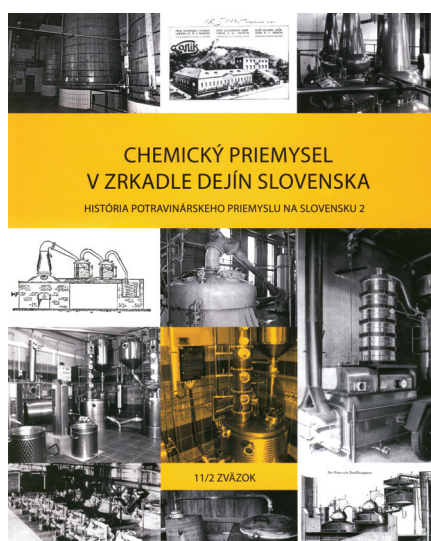
Pri príležitosti životného jubilea tajomníka Združenia výrobcov liehu a liehovín na Slovensku – Ing. Júliusa Forsthoffera, PhD., sa 19. novembra 2015 uskutočnil krst jeho knihy: „História výroby liehu na Slovensku“. Kniha je súčasťou monografie Chemický priemysel v zrkadle dejín Slovenska, ktorého 11. zväzok patrí potravinárskemu priemyslu na Slovensku. Na prezentácii sa zúčastnili zástupcovia Fakulty chemickej a potravinárskej technológie STU, združenia a ďalší hostia. Knihu pokrstil dekan fakulty prof. Ján Šajbidor.

Publikácia sa na 277 stranách venuje histórii výroby liehu, surovínovej základni, technologicko-technickému zázemiu a rozvoju výroby. Okrem toho popisuje aj históriu individuálnych hospodárskych subjektov (napr. Slovlik, Frucona), ako aj históriu Výskumného ústavu LIKO. Publikácia je bohato ilustrovaná dobovými fotografiami a obsahuje množstvo cenných štatistických údajov zostavených do prehľadných tabuliek.

Okrem zaujímavého čítania autor predpokladá, že kniha môže slúžiť ako možný zdroj

pochopenia súvislostí, prečo sa práve takto odohral historický vývoj tohto všestranne užitočného fermentačného odboru. Vydanie knihy okrem Slovenskej chemickej spoločnosti pri SAV podporilo aj Združenie výrobcov liehu a liehovín na Slovensku.

MICHAL UHER

Horalka robí kariéru aj vo svete

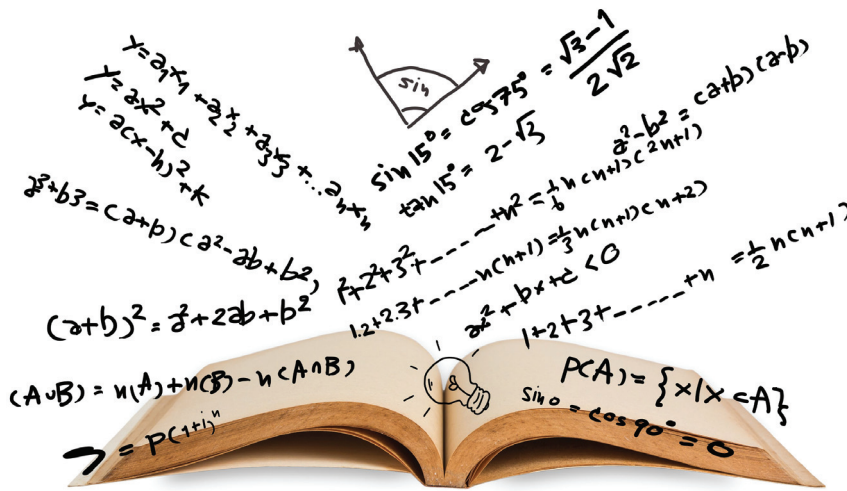
„Som tu a niečo dokážem. Vybudujem firmu, ktorá prekročí aj dĺžku môjho života, zostane po mne a dá ľuďom prácu.“ Tieto slová sa stali životným krédom hosta decembrových Rozhovorov s vedou v Alumní klube STU – Dr.h.c. prof. PhDr. Ing. Štefana Kassaya, DrSc., predsedu Dozornej rady I.D.C. Holding, a.s. Vedec, podnikateľ, pedagóg. Spolupracuje s univerzitami a venuje sa aj ekonomickej diplomácii. Spoločne s generálnym riaditeľom Ing. Pavlom Kovačičom predstavili svoju výhradne slovenskú spoločnosť, medzinárodne rešpektovanú a úspešnú nadnárodnú korporáciu. Je známym producentom viac ako polstoročie obľúbených Horaliiek, Tatraniek, Miľy, bylinkových cukríkov Verbena a mnohých ďalších skvelých výrobkov. Na ilustráciu: za dve desaťročia predali len z jedného výrobku – Horaliiek, 2 miliardy kusov. Dôvodom stálej obľúbenosti je zachovanie pôvodnej receptúry.

I.D.C. je vlajkovou loďou nášho potravinárskeho priemyslu. Patrí k európskej špičke. Na týchto dobrotách si pochutnávajú v ČR (kde aj Opavia vyrába podobný druh), v Maďarsku, na ťažko dobytnom poľskom trhu (v tomto sortimente prezývanom Čína Európy) i v Nemecku.

Diskusnou témou bola aj bezpečnosť potravín. Podľa slov P. Kovačiča, I.D.C. stavia na prírodných surovinách. Neprispôsobili sa trendu používania chemických prísad, aby bol výrobok lacnejší. Žiadny výrobca sa však nevyhne „éčkam“. Sedita používa najbezpečnejšie a v minimálnom množstve, čo prispieva k rastu predaja. V Horalke sa stále používajú prírodné arašidy a v Tatranke zasa lieskovce. Pre značku Sedita je kvalita prvoradá. V holdingu by radi využívali na inováciu stroje a zariadenia domácej produkcie. Žiaľ, SR už nemá silné strojárstvo a „mercedesom“ vo výrobe potravinárskych strojov je Nemecko. Vo výskume pracuje 15 zamestnancov, opierajúcich sa o najnovšie vedecké poznatky. Podľa Š. Kassaya, mnoho diplomoviek sa už robilo v spoločnosti a dvere sú stále otvorené. Aj pre STU a jej fakulty. Z podnikateľského pohľadu však upozornil na určitú asynchronnosť medzi obsahom výučby na univerzitách a potrebami praktickej firmy.

R. WAGNEROVÁ

Podiel STU na novej svetovej konštante WO

Ing. Róbert Čunderlík, PhD., Ing. Zuzana Minarechová, PhD. a prof. RNDr. Karol Mikula, DrSc., geodeti a matematici zo Stavebnej fakulty STU, svojím vedeckým výskumom podstatnou mierou prispeli k zavedeniu novej celosvetovej hodnoty tiažového potenciálu Zeme na strednej hladine morí, konštanty $WO = 62\,636\,853,4 \text{ m}^2\text{s}^{-2}$. Ekvipotenciálna

plocha s hodnotou WO určuje takzvaný fyzikálny tvar Zeme, geoid, ktorý definoval už Gauss, a snahou geodetov vždy bolo získať jeho priebeh čo najpresnejšie, tak, aby bolo možné definovať a realizovať celosvetový výškový systém.

Hodnota WO bola oficiálne prijatá na 26. Valnom zhromaždení Svetovej únie geodetov

a geofyzikov (IUGG General Assembly), ktoré sa konalo v Prahe na prelome júna a júla 2015, rezolúciou č. 1 Medzinárodnej geodetickej asociácie – IAG (http://iag.dgfi.tum.de/fileadmin/IAG-docs/IAG_Resolutions_2015.pdf), ako referenčná hodnota pre nový medzinárodný výškový referenčný systém (International Height Reference System IHRS), a to na základe Správy medziodborovej komisie Medzinárodnej geodetickej asociácie pre štandardizáciu výškových systémov (JWG O.0.1 for Vertical Datum Standardization), ktorá pracovala pod vedením Dr.-Ing. Laury Sánchez z Technickej univerzity v Mníchove, a k výsledkom ktorej významne prispeli Róbert Čunderlík, Zuzana Minarechová a Karol Mikula z Katedry matematiky a deskriptívnej geometrie Stavebnej fakulty STU v Bratislave numerickým modelovaním a výpočtami globálneho tiažového poľa Zeme (http://iag.dgfi.tum.de/fileadmin/IAG-docs/Travaux2015/07_IAG_Travaux_GGOS_2015_150513.pdf, strany 29 – 32).

KAROL MIKULA

Blue Green Dream beyond 2020

Dňa 24. novembra sa v Bratislave uskutočnilo odborné podujatie BGD beyond 2020 organizované Slovenskou technickou univerzitou v Bratislave a Slovenským národným komitétom IWA (International Water Association). Odborné stretnutie bolo ďalším podujatím v rámci iniciatívy lokálneho koordinátora projektu BGD – Blue Green Dream doc. Ing. Štefana Stanka, PhD., z Katedry zdravotného a environmentálneho inžinierstva SvF STU. Vznik projektu BGD bol iniciovaný prof. Cedom Maximovicom z Imperial College London a vznikol s cieľom upevnenia synergie „vody (Blu) a vegetácie (Green)“ v urbanizovanom území, resp. v mestách (<http://bgd.org.uk>, <http://www.kzdi.sk/n/BGD-SR/index.html>). Poskytuje efektívne, multifunkčné, tzv. modro-zelené riešenie v rámci podpory prispôsobenia sa miest očakávaným klimatickým zmenám. Ide o projekt zastrešený Európskym technologickým inštitútom a Klimatickým vedomostným a inovačným programom.

Cieľom odborného podujatia bolo v rámci projektu BGD integrovať organizácie a myšlienky súvisiace s projektom a prispieť tak nielen k európskemu a svetovému trendu chápania synergie vody a zelene, ale v širšom koncepte rozvíjať odbornú a vedeckú spoluprácu. Podujatia sa zúčastnilo viacero významných odborníkov z Česka a Slovenska, z takých inštitúcií ako Fakulta architektúry ČVUT Praha, Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy, Úrad Bratislavského samosprávneho kraja, Bratislavská vodárenská spoločnosť, a. s., Prírodovedecká fa-

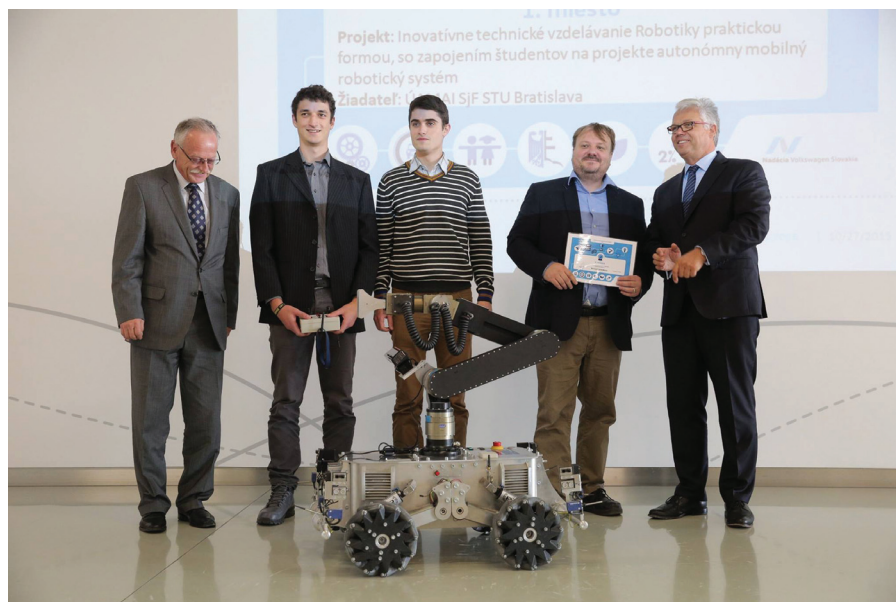

Ing. arch. P. Štěpánek, PhD., FA ČVUT.

kulta UK, Ústav manažmentu STU, Fakulta architektúry a Stavebná fakulta STU. Podujatie poskytlo účastníkom priestor na výmenu odborných skúseností z viacerých záujmových oblastí formou prednášok a diskusií a poukázalo na význam synergického prístupu k riešeniu problémov urbanizovaného územia.

IVONA ŠKULTÉTYOVÁ

Projekt SjF ocenený nadáciou VW

Vedenie Strojníckej fakulty STU teší, že projekt pod názvom Inovatívne technické vzdelávanie robotiky praktickou formou, so zapojením študentov na projekte – Autonómny mobilný robotický systém, bol ocenený Nadáciou Volkswagenu ako najlepší v rámci 5 vybraných projektov (z celkových 30). Cenu odovzdal Eric Reuting, člen predstavenstva pre personálnu oblasť spoločnosti Volkswagen Slovakia, a.s. Ide o mobilný robot, kompletne vyvinutý na Ústave automatizácie, merania a aplikovanej informatiky SjF. Robot má batériový pohon, vlastnú elektroniku, senzorické subsystémy a integrované ma-

nipulačné rameno. Vie sa autonómne pohybovať v priestore a lokalizovať objekty (v našom prípade loptička). Softvér a hardvér bol kompletne vyvinutý na pracovisku SjF. Ide o technologický demonštrátor, ktorý obsahuje všetky dostupné senzorické subsystémy pre potreby výučby robotiky na ústave. Robot vznikol dlhodobo (približne 4 roky) pod záštitou prof. Ing. Borisa Rohala-Ilkiva, CSc., a podieľalo sa na ňom mnoho študentov a doktorandov z pracoviska ústavu. Najväčší prínos mali Filip Tóth, Pavol Krasňanský a Ľuboš Čapucha. V rámci daného projektu sa pod vedením doc. Vachálka integroval tento robot

spolu s robotickými stavebnicami za pomoci grantu Nadácie VW do výučbového procesu a v rámci cvičení a následných bakalárskych, diplomových a dizertačných prác sa na projekte pokračuje aj naďalej. Momentálne sa na robote spracováva problematika jeho lokalizácie a navigácie spolu s pokročilými formami počítačového videnia. Členovia tímu: vedúci doc. Ing. Ján Vachálek, PhD., Filip Toth, Pavol Krasňanský, Ľuboš Čapucha, Oliver Rovný a Gabriel Batista.

MILAN BAČA

Knovel Academic Challenge

Knovel je webová aplikácia integrujúca technické a prírodovedné informácie s analytickými a vyhľadávacími nástrojmi, ktoré podporujú inovácie a poskytujú odpovede, ktorým odborníci môžu dôverovať. Knovel je optimalizovaný pre inžinierov a vedcov. Jeho hlavnou súčasťou je prístup k ucelenej kolekcii technických a prírodných referenčných publikácií od popredných spoločností, vydavateľstiev a autorov a interaktívne analytické nástroje na zjednotenie informácií z rôznych prameňov a efektívne využitie tabuliek, grafov, rovníc a schém. Knovel pokrýva široké spektrum informácií z mnohých technických a prírodovedných odborov.

V prvom a druhom kole súťaže, ktorú webová spoločnosť organizovala, sa umiestnili aj študenti zo Slovenska a Českej republiky.

Zástupca spoločnosti AiB Bratislava Ing. Ladislav Svršek odovzdal cenu Ing. Martinovi Sivému.

V priebežnom rebríčku vysokých škôl sa v celosvetovej prvej dvadsiatke správnych odpovedí drží Slovenská technická univerzita v Bratislave. Medzi výhercov súťaže patrí:

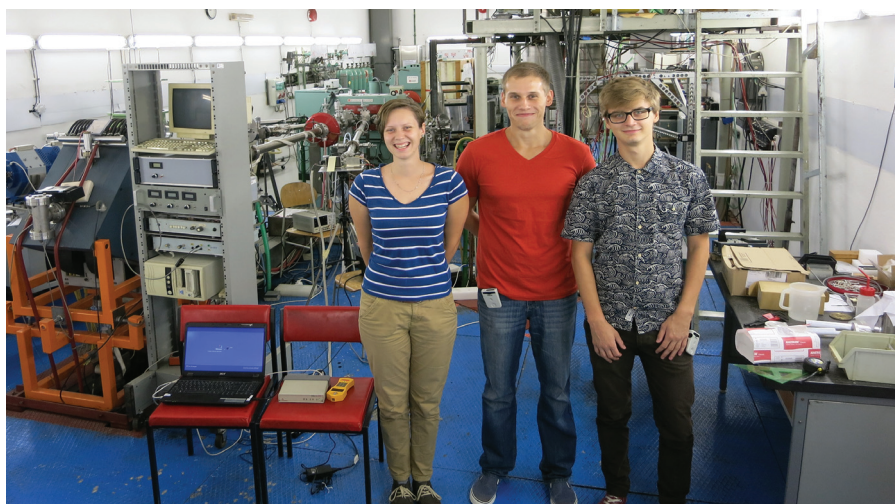
- Ing. Martin Sivý, doktorand Strojníckej fakulty STU

- Bc. Matúš Sara, študent Fakulty elektrotechniky a informatiky STU

Gratulujeme!

VIERA POLČÍKOVÁ

Študenti FEI STU na urýchľovači v Prahe

Študenti FEI STU počas experimentov v Laboratóriu Van de Graaffovho urýchľovača v Prahe (zľava): Ivana Klačková, Dušan Nižňanský a Dávid Kubanda.

V tomto semestri sa študenti FEI STU zúčastnili dvoch cyklov experimentov v Laboratóriu Van de Graaffovho urýchľovača v Prahe. Laboratórium patrí Ústavu technické a experimentálnej fyziky (UTEF) ČVUT, ktorý je popredným výskumným ústavom v oblasti polovodičových detektorov ionizujúceho žiarenia v celosvetovom meradle. Spolu s ďalšími poprednými výskumnými centrami v Európe (napr. CERNom) sa pracovníci ústavu v rámci medzinárodnej spolupráce MEDIPIX podieľali na vývoji novodobých radiačných zobrazovacích kamier. Výsledkom je radiačná kamera TIMEPIX, schopná digitálne zobrazovať vnútornú štruktúru objektov s veľmi vysokým rozlíšením, a to pomocou röntgenového žiarenia, ale aj pomocou neutrónov, čo je vhodnejšie pre objekty s nízkou hustotou. Kamera môže byť

použitá aj ako detektor širokej škály ionizujúcich častíc: alfa častíc, ťažkých iónov, beta častíc, gama žiarenia, röntgenového žiarenia a s vhodnou úpravou aj ako detektor rýchlych či tepelných neutrónov. Kamera je schopná identifikovať miesto dopadu častice, jej energiu, smer a jej typ. Srdcom kamery je senzor na báze kremíka pozostávajúci z 256×256 detektorov s rozmermi len $55 \times 55 \mu\text{m}$. TIMEPIX kamery UTEF zbierajú v súčasnosti dáta na vesmírnej stanici NASA ISS, na palube družice Proba-V Európskej kozmickej agentúry ESA a od budúceho roku aj na japonskom experimentálnom satelite RISESAT, kde je ich úlohou mapovať radiačné polia v okolí našej planéty. Pätnásť takýchto kamier možno nájsť aj v detektore ATLAS v CERNe, kde registrujú produkty zrážok protónov urýchlených na vysoké energie.

Študenti FEI STU v rámci experimentov na svojich bakalárskych a diplomových prácach, pod vedením doc. A. Šagátovej z Ústavu jadrového a fyzikálneho inžinierstva, testovali rýchlymi neutrónmi a protónmi z urýchľovača polovodičové detektory, ktoré sú vyvíjané v spolupráci s Elektrotechnickým ústavom SAV v Bratislave, v rámci projektu Nové polovodičové detektory neutrónov. Študenti vyhodnocovali vlastnosti GaAs a SiC detektorov pri registrovaní neutrónov s vybranou kinetickou energiou v intervale 15 až 18 MeV a pri registrácii protónov s kinetickou energiou z intervalu 0,4 až 2 MeV. Pokračujúca spolupráca medzi spomínanými pracoviskami vedie k vývoju nového typu detektorov pre radiačnú kameru typu TIMEPIX, na báze GaAs a SiC, s vyššou radiačnou odolnosťou ako sú pôvodné kremíkové senzory. Prvé experimenty s radiačnou kamerou si budú môcť študenti študijného programu jadrové a fyzikálne inžinierstvo vyskúšať už počas laboratórnych cvičení v nasledujúcom semestri.

ANDREA ŠAGÁTOVÁ

Propagácia štúdií na FEI v Srbsku

Viac než polovica zahraničných študentov na Fakulte elektrotechniky a informatiky STU je zo Srbska. Preto nie je divom, že keď k nám dorazila pozvánka na Veľtrh vzdelávania v Báčskom Petrovci, dlho sme s účasťou na ňom neváhali. Prekvapenie nás čakalo už v predvečer veľtrhu. Na večer-

nej prechádzke mestečkom si nás vyčíhal náš bývalý absolvent a kolega a spomienky dostali zelenú až do neskorých nocí.

Dňa 19. novembra 2015 sa to v tamojšom Gymnáziu Jána Kollára začalo hemžiť predstaviteľmi srbských a slovenských vysokých škôl. Po oficiálnom otvorení veľtrhu sa slávnostná sieň gymnázia zaplnila študentmi túžiacimi po ďalšom vzdelaní. Trpezlivo sme potenciálnym uchádzačom o štúdium na FEI STU vysvetľovali možnosti a výhody štúdií, a obznamenovali ich s ponukou študijných programov a podmienkami prijatia na fakultu. Keďže sme boli jedinou fakultou STU prítomnou na veľtrhu, občas sme záujemcov informovali aj o možnostiach štúdií na ostatných fakultách.

Po skončení veľtrhu nás predstavitelia Kancelárie mladých obce Báčsky Petrovec a organizátori veľtrhu pozvali na prehliadku kultúrnych a tradičných pamiatok obce.

FRANTIŠEK JANÍČEK, MIKULÁŠ BITTERA

Chemici vytvorili slovenský rekord

Slávnostná časť beánie.

Na Beánii chemikov v študentskom domove Mladá garda sa pokúsili jeho účastníci o rekord v hraní kameň, papier, nožnice. Akciu moderoval Andrej Bičan, ktorý viedol celý program v zábavnom štýle, a tiež sa na záver zapojil do hry s dvoma finalistami. Po slávnostnej časti sa študenti postavili v sále do dvojradov a všetky dvojice boli spočítané. Samozrejme, že prvé kolo hry kameň, papier, nožnice bolo cvičné.

Kameň, papier či nožnice?

Potom sa postupne vyradovacím spôsobom dopracovali k finále, v ktorom sa stretli už len dvaja študenti. Na záver akcie prevzala organizátorka Lenka Bulavová certifikát, na ktorom bola výsledná hodnota ustanovujúceho rekordu s číslom 105 dvojíc.

LENKA BULAVOVÁ

17. študentská vedecká konferencia na FCHPT

Diplomy úspešným študentom odovzdal prodekan L. Jelemenský.

Dňa 11. 11. 2015 sa uskutočnila 49. fakultná, a zároveň 17. celoštátna študentská vedecká konferencia v odbore chémia a chemická a potravinárska technológia s medzinárodnou účasťou. Od tohto roku je študentská vedecká konferencia vedená pod názvom „Chémia a technológia pre život“. V rámci 17. ŠVK prebehla súťaž o najlepšiu študentskú vedeckú prácu. Garantom akcie bola prodekan FCHPT doc. Monika Bakošová a predsedom organizačného výboru bol Ing. Michal Horňáček, PhD. Na konferencii sú zúčastnilo celkovo 165 účastníkov, ktorí sa prezentovali 165 vedeckými

prácami v 19. sekciách. Z Fakulty chemickej a potravinárskej technológie prednieslo svoje práce celkovo 138 študentov, 19 účastníkov bolo z českých univerzít a zvyšných 8 študentov bolo z iných slovenských univerzít. Mimofakultní študenti reprezentovali univerzity z Brna, Prahy, Pardubic, Olomouca, Zlína, Košíc a Bratislavy. Predsedovia a členovia komisií jednotlivých sekcií posudzovali prácnosť, náročnosť riešenej problematiky, vedecký prínos, a zároveň aj spracovanie prezentovaných výsledkov a samotný prednes prác. Hodnotiace komisie, ktorých členov nominovali riaditelia ústavov,

pozitívne hodnotili vysokú odbornú úroveň prezentovaných prác. V každej sekcii bolo udelené 1. – 5. miesto a diplomy odovzdával na vyhodnotení prodekan FCHPT prof. Ľudovít Jelemenský. Študentom umiestneným na 1. – 3. mieste bude vyplatená finančná odmena. V tomto roku bola udelená aj cena Zväzu slovenských vedecko-technických spoločností, ktorú odovzdával člen ZSVTS prof. Ivan Hudec. Získala ju Bc. Valéria Csitárióvá za prácu s názvom: Využitie plazmy na úpravu polymérov v medicíne. Bc. Petrovi Šoškovi bola udelená cena Slovenskej spoločnosti pre povrchové úpravy za prácu „Korózne vlastnosti materiálov vhodných pre akumuláciu tepla“.

Zo 17. študentskej vedeckej konferencie „Chémia a technológia pre život“ bol vydaný zborník abstraktov v digitálnej forme na CD nosičoch s ISBN. Dostal ho každý účastník konferencie a každé oddelenie, kde sa ŠVK konala. Výsledky a fotografie z konferencie si môžete prezrieť na stránke konferencie: <http://www.kirp.chftf.stuba.sk/svk/?q=vysledky>

Aj v ďalšom ročníku ŠVK sa tešíme na bohatú účasť študentov nielen z našej fakulty, ale aj z ostatných slovenských a českých univerzít.

MICHAL HORŇÁČEK
Foto: ROMAN HERGOVITS

Konferencia Veda vo výstavbe 2015

Tradícia doktorandských konferencií Veda vo výstavbe, v spolupráci s fakultami architektúry na teritóriu bývalého Československa, pokračovala po troch rokoch opäť na Fakulte architektúry STU. O architektúre sa štandardne uvažuje ako o umeleckej a technickej disciplíne, avšak kontakt so životom samým a vplyv na životné prostredie poukazuje na spoločenskovedný presah. Takýto model sa dá považovať za vynikajúcu príležitosť ako objaviť mladé talenty pre perspektívy vedeckovýskumnej práce. Doktorandi mali možnosť prezentovať parciálne výstupy doktorandských výskumov k dizertačným prácam 19. novembra 2015. Konferenciu otvoril prodekan pre vedu a výskum FA STU prof. Robert Špaček a členka vedeckého výboru konferencie doc. Magdaléna Kvasnicová. Potenciál mladých architektov – výskumníkov – vedcov sa predstavil v štyroch tematických blokoch: teória a metodológia výskumu architektúry, urbanizmus a výskum navrhovania, architektonicko-historický výskum, konverzia a obnova, špecializovaná občianska vybavenosť a stavby pre kultúru. Nasledujúci deň 20. novembra 2015 bola konferencia zavŕšená sprievodným programom, v rámci ktorého sa uskutočnila exkurzia do budovy Slovenského rozhlasu od architekta Štefana Svetka.

Doc. M. Kvasnicová a prof. R. Špaček.

Vybrané príspevky z tejto konferencie budú publikované vo vedeckom fakultnom časopise FA STU ALFA.

IRENA DOROTJAKOVÁ

European 13 – Forum of Cities and Juries

Výstava súťažných návrhov, ktoré postúpili do finále Europeanu 13.

Medzinárodná organizácia European periodicky pripravuje súťaže mladých architektov do 40 rokov, kde je nevyhnutné, aby výsledkom súťaže bola architektonická realizácia. Súčasťou diskusií o súťažných návrhoch sú aj názory mestských politikov a odborníkov, ktoré ovplyvňujú hodnotenie problémových tém v rámci európskych miest. Prvé kontakty Europeanu a slovenských architektov prostredníctvom Spolku architektov Slovenska sa uskutočnili už v roku 1992. V roku 1994, po dohode s doc. Ivanom Gürtlerom, v tom čase prezidentom SAS, sa v krátkom čase pripravilo niekoľko návrhov na prvú slovenskú tému do súťaže European 4 Bratislava – Vydrice. V roku 1995 podpísal Spolok architektov Slovenska na pôde Európskeho parlamentu v Bruseli zmluvu o pridružení k organizácii European. Vzniklo partnerstvo European France a European Slovensko, vďaka ktorému mohla byť bratislavská téma posudzovaná medzinárodnou porotou Europeanu spolu so 7 francúzskymi témami (Strasbourg, Paris a i.). O bratislavskú tému bol veľký záujem, 84 kolektívov odovzdalo svoj súťažný návrh. Laureátom súťaže na bratislavské podhradie sa

stal ateliér t-studio (talianski architekti z Ríma) a bolo udelených aj niekoľko odmien. Súťaž na Vydricu priniesla súčasné koncepcie a prístupy k revitalizácii mestského prostredia a ovplyvnila vývoj názorov na bratislavské podhradie.

V dňoch 6. a 7. novembra 2015 sa na Fakulte architektúry STU uskutočnilo zasadnutie European 13 – Forum of Cities and Juries. Na stretnutí sa zišli zástupcovia niekoľkých desiatok európskych miest, urbanisti, architekti, tvorcovia súťažných zadaní a teoretici. Vyše 220 účastníkov konferencie debatovalo vo viacerých diskusných workshopoch a dotýkali sa niekoľkých vybraných tém, ktoré sú dnes aktuálne a spoločné pre viaceré mestá. Na bratislavskom stretnutí pracovali zároveň aj odborné poroty a hodnotili súťažné návrhy, ktoré postúpili do finále 13. ročníka medzinárodných architektonických súťaží European v jednotlivých členských krajinách. Fórum miest bolo pracovným neverejným podujatím, pričom pre odbornú a laickú verejnosť bola prístupná výstava súťažných návrhov, inštalovaná vo vstupnom vestibule Fakulty architektúry STU, kde kurátorom výstavy bol Yakoub Meziani. V priebehu bratislavského fóra sa uskutočnila séria prednášok a debát, výstava súťažných návrhov a obhliadka niekoľkých obytných komplexov a objektov v Bratislave a vo Viedni. Exkurzia v Bratislave sa dotýkala najmä bývania, obnovy verejných priestorov a bratislavského nábrežia. Národné sekretariáty prizvali do odbornej debaty aj zástupcov komunálnej sféry. V niektorých témach vystupovali mestá ako objednávateľia urbanistických a architektonických konceptov, ktoré sa stali predmetom tejto prestížnej architektonickej súťaže. Zástupcovia mesta Bratislava a Starého mesta debatovali s Didierom Rebois, generálnym sekretárom European Europe o možnosti vypísať ďalšiu slovenskú tému v rámci pripravovaného ročníka tejto ideovej súťaže. Organizátormi podujatia European Europe bola Fakulta architektúry STU v spolupráci s ateliérom BKU.

MICHAL BOGÁR, BRANISLAV PUŠKÁR
FOTO: ALEXANDER KUPKO

DMG MORI na MTF STU v Trnave

V dňoch 24. až 27. novembra 2015, v nadväznosti na výstavu EMO v Miláne, sa uskutočnila v priestoroch Centra excelentnosti 5-oso- vého obrábania (CESA) prezentácia firmy DMG MORI pre záujemcov zo SR, ČR a ďalších krajín.

Účastníkmi akcie boli nielen záujemcovia z priemyslu, ale aj zamestnanci a študenti MTF STU. Zúčastnili sa ho tiež študenti stredných škôl, ktoré dlhodobo spolupracujú s fakultou. Pozvanie prijali aj členovia VR MTF STU, učitelia a študenti z TU Zvolen, učitelia z TnUAD v Trenčíne, SĽF STU v Bratislave, Vysokej školy v Kecskeméte (Maďarsko), Technickej univerzity v Kluži-Napoca (Rumunsko) a ďalší partneri školy, DMG MORI a firmy Sadvik.

Program seminára obsahoval prezentácie MTF STU a firiem DMG MORI, Sandvik, a Deutsche Leasing. Ich obsahom bolo predstavenie firiem, ich výrobného programu s dôrazom na novinky a efektívne použitie strojov, nástrojov a ďalšieho príslušenstva. Okrem odborného výkladu príslušných technológií sa uskutočnili fyzické ukážky obrábania na strojoch HSC 105 linear, DMU 85 monoBLOCK, Lasertec 80 Shape, Ultrasonic 20 linear a CTX alpha 500, ktoré sú trvale inštalované a využívané v CESAM. Strojový park sa doplnil pre účely tejto akcie o stroje NLX2500 SY/700, NZX 2000/ 800, CTX beta

800 TC, DMU 40 FD eVo linear, NHX 4000 2. generácie predstavujúce svetovú špičku v oblasti sústruženia a frézovania. Tieto doplnili stroje ecoTurn 450 V3 a ecoMill 600 V z radu ECOLINE ponúkajúcej high – tech za najlepšie ceny. Časť z uvedených strojov mala svetovú premiéru práve na EMO v Miláne. DMG MORI predstavila tiež jednotný ovládací software CELOS® s novými aplikáciami. CELOS® je firmou propagovaný ako kľúčový prvok na ceste k presieťovanej inteligentnej výrobe Industry 4.0. Firma Sandvik osadila nástrojmi stroje určené na ukážky a predstavila aj ďalšie nástroje, ako aj podklady pre ich racionálnu voľbu a použitie.

Diskusia bola zameraná najmä na otázky spojené s praktickými problémami obrábania na predvádzaných strojoch a s využitím vystavených i na strojoch osadených nástrojov a ich upínačov. Akcia bola realizovaná s organizačnou podporou Ústavu výrobných technológií MTF STU v Trnave vrátane spoluúčasti na odbornej príprave a fyzickej realizácii obrábania na strojoch. Na logistickej podpore seminára majú veľký podiel ďalšie útvary MTF STU, ktoré sa postarali o spokojnosť väčšiny z takmer štyroch stoviek návštevníkov.

IVAN BARÁNEK

Ako zvládame komplexnosť výroby

Dňa 5. 11. 2015 sa na Bottovej ulici v budove MTF STU so sídlom v Trnave uskutočnila prezentácia firmy Volkswagen Slovakia, a.s., Bratislava. Odbornú prednášku o procesoch výroby prezentovala Ing. Lenka Nováková – vedúca oddelenia Spájacie technológie. V druhej časti prezentácie Mgr. Peter Mikula informoval o projekte spolupráce spoločnosti s vysokými školami v rámci programu IngA – Inžinier v automobilovom priemysle, ktorého cieľom je umožniť študentom kvalitnú prax a získať mladých inovátorov z radov študentov aj zapojením sa do akcie Upgradni svoju školu (<http://upgradni.sk>). Súčasťou sprievodného programu pre študentov bola jazda na simulátore športového automobilu. Akcia opäť potvrdila záujem o spoluprácu medzi Materiálovotechno-

logickou fakultou a firmou Volkswagen pri vzdelávaní študentov, s cieľom zvýšiť možnosti ich budúceho uplatnenia v praxi.

RENÁTA IVANČÍKOVÁ

FIIT má nové vedenie

Dňa 2. decembra 2015 rektor STU Robert Redhammer vymenoval novú dekanu FIIT STU. Fakultu nasledujúce štyri roky povedie prof. Ing. Mária Bieliková, PhD. – „prvá dáma slovenského IT sveta“, ktorá vymenila na poste dekana prof. Ing. Pavla Čičáka, PhD.

Mária Bieliková pôsobí na Slovenskej technickej univerzite v Bratislave 26 rokov, od roku 2005 ako profesorka. Na FIIT STU pôsobí v odboroch informačné systémy a softvérové inžinierstvo. Absolvovala vysokoškolské štúdium v odbore elektronické počítače (Ing.) a v odbore výpočtová technika (PhD.). Vo výskume sa zameriava najmä na modelovanie človeka pri interakcii so softvérom, personalizáciu a všeobecne prispôsobovanie na webe. Médiami bola neoficiálne označená za prvú dámu slovenského IT sveta. „FIIT STU vychováva veľmi žiadaných a najlepšie platených absolventov v oblasti, v ktorej je stále výrazný nedostatok expertov. Ako dekanka sa budem usilovať o miernenie rozdielov medzi zdrojmi na ich výchovu, ktoré aktuálne fakulta získava, a vyprodukovanou hodnotou. Verím, že pre to dosiahnem podporu univerzity, IT priemyslu aj štátu,“ uviedla M. Bieliková.

Profesorka Bieliková so svojou výskumnou skupinou dosiahla viaceré medzinárodne uznané výsledky, o čom svedčí aj to, že je najcitovanejšou výskumníčkou na fakulte. V roku 2010 získala Cenu Ministra školstva, vedy, výskumu a športu SR „Osobnosť vedy a techniky“ za mimoriadne medzinárodne uznané výsledky vo výskume a zapájanie mladých talentovaných informatikov do výskumu. Prioritami jej programu bude rozvíjanie študijných programov vychádzajúc z kompetencií akademických zamestnancov fakulty, záujmov uchádzačov, trhu práce a potrieb spoločnosti so zohľadnením vývoja vo svete. Bude posilňovať výskumnú činnosť s následným zlepšovaním vedeckých výstupov a zintenzívňovaním spolupráce s priemyslom. Zároveň chce klásť dôraz na medzinárodný rozmer výskumnej činnosti a zvyšovať povedomie o fakulte v spoločnosti.

Jej najbližšou oporou sú prodekan: doc. Mgr. Daniela Chudá, PhD. – pre doktorandské štúdium a koordináciu mobilit, Ing. Peter Pišteck, PhD. – pre bakalárske štúdium a propagáciu štúdia, prof. Ing. Pavol Návrat, PhD. – pre rozvoj ľudských zdrojov a zahraničnú spoluprácu, doc. Ing. Viera Rozinajová,

PhD. – pre výskum, projekty a spoluprácu s priemyslom a poradcovia: doc. Ing. Ivan Kotuliak, PhD. – pre spoluprácu s priemyslom a doc. Ing. Tibor Krajčovič, PhD. – pre rozvoj infraštruktúry fakulty a informačné technológie.

PETRA KOTULIAKOVÁ
ZUZANA MARUŠINCOVÁ

Nové priestory, nové možnosti

Dňa 1. decembra 2015 dekan FIIT Pavel Čičák, ktorému práve v tento deň končilo funkčné obdobie, slávnostne otvoril novodobovanú Veľkú a Malú aulu fakulty za účasti predsedu NR SR Petra Pellegriniho, ministra školstva SR Juraja Draxlera a rektora STU Roberta Redhammera. „Som rád, že môžem práve dnes odovzdať fakulte a všetkým študentom tieto nové priestory. Ich prevádzka nám umožní výrazne skvalitniť výučbu a zlepšiť študentom komfort počas ich pôsobenia na škole,“ uviedol Pavel Čičák.

Vo svojom príhovore Peter Pellegrini vyjadril presvedčenie, že nové priestory fakulty ešte väčšmi napomôžu k udržaniu tempa, ktorým sa fakulta v súčasnosti rozvíja. „Tých možností, ktorými

vaša fakulta prekypuje, je dnes hneď niekoľko. Je to predovšetkým jej potenciál rozvíjať inovatívne sektory ekonomiky, na čo nadväzuje ďalší nevyhnutný predpoklad, udržanie zamestnanosti či dlhodobú konkurencieschopnosť Slovenska. Rád by som preto vyslovil želanie, aby sa Slovenská technická univerzita v Bratislave stala pre ostatné vysoké školy vzorom. Práve budovanie takýchto úspešných projektov v rámci Slovenska by umožnilo vytvárať lepšie podmienky pre vyššiu zamestnanosť v jednotlivých regiónoch našej krajiny,“ uviedol. Dobudovaním ául fakulta získala zaujímavé priestory na výučbu, ako aj odborné prednášky, vybavené modernými prezentačnými technológiami s celkovou kapacitou 540 miest.

V tento deň fakulta zároveň uviedla do prevádzky nové Dátové centrum s kompletným cloudovým riešením. Spoločne s dokončenými odbornými laboratóriami a novým opláštením susednej FEI STU, sú súčasťou Univerzitného vedeckého parku STU Mlynská dolina. Dátové centrum so 736 výpočtovými jadrami poskytuje pre cloud viac ako 10 TB operačnej pamäte RAM a úložné systémy viac ako 100 TB hrubej kapacity. Cloudové riešenie budú využívať nielen študenti FIIT, ale aj susediacej FEI STU.

ZUZANA MARUŠINCOVÁ

Študenti STU na Eurocomillas Madrid 2015

Študenti STU sa v posledných rokoch zúčastňujú medzinárodných univerzitných športových podujatí. Tento rok cestovali do španielskeho Madridu, kde sa prvýkrát zúčastnili medzinárodného turnaja Eurocomillas 2015. Slovenskú technickú univerzitu úspešne reprezentovali volejbalistky, basketbalistky a futbalisti. Vo finálovom zápase futbalisti po ťažkom súboji zdolali Univerzitu Konstanz (Nemecko) na pokutové kopy 3:2. Na ceste do finále museli vyradiť silné družstvá z francúzskej a alžírkej univerzity. Veľkým úspechom našich volejbalistiek bolo víťazstvo vo finále nad belehradskou univerzitou v pomere 2:1. Pod taktovkou učiteľov z Centra jazykov a športu Sjf STU oba tímy opäť potvrdili svoju športovú výkonnosť a hráčsku kvalitu. Basketbalistky postupom do štvrtfinále splnili svoj cieľ, kde prehrali s neskorším víťazom turnaja univerzitou Belehrad. Všetkým študentom gratulujeme a ďakujeme.

ALENA CEPKOVÁ

Šachový turnaj o Pohár rektora STU

Dňa 26. 11. 2015 sa uskutočnil v priestoroch SvF šachový turnaj o Pohár rektora STU. Bola to udalosť o to významnejšia, že od roku 1996 sa na našej univerzite šachový turnaj priamo pod záštitou rektora nekonal. Hlavným organizátorom a rozhodcom nultého ročníka samostatného turnaja bol Ladislav Šipeky zo Stavebnej fakulty, ktorý ako skúsený FIDE Arbiter (medzinárodný rozhodcovský šachový titul) dohliadal na jeho hladký priebeh. Losovanie a administrácia turnaja boli zabezpečované softvérom SWIPS tímu študentov z FIIT, ktorí sa svojím ambicióznym projektom stali absolútnym víťazom TP Cupu 2015.

Turnaja sa zúčastnilo 15 hráčov z rôznych fakúlt a svoje zastúpenie mali nielen študenti, ale aj pedagógovia. Hralo sa systémom Round-robin (u nás známy skôr popisne každý s každým), teda 15 kôl, pričom jeden hráč mal vždy voľno, kým ostatní hrali svoje partie tempom 2x5 minút. Keďže pri šachu môžu rovnocenne stáť proti sebe mladí – starí, alebo ženy – muži, tak aj v tomto turnaji hrali všetci spolu. Zvlášť sa okrem absolútnych víťazov vyhodnocovali len ženy, pretože tých je, žiaľ, na šachových turnajoch málo. Spomedzi troch žien sa najlepšie so 7 bodmi umiestnila Diana Dzurková z FCHPT. Na treťom mieste sa s 13 bodmi umiestnil Roman Hroš z FIIT, druhý skončil Matúš Koleňák s 13,5 bodmi zo SvF a absolútnym víťazom bez straty bodu sa stal Michal Dolňák z FIIT. Ocenení získali diplomy a poháre venované Rektorátom STU, pričom víťaz získal aj Putovný pohár. Tento pohár s menom víťaza, fakulty a roku konania turnaja poputuje na Fakultu informatiky a informačných technológií, kde zostane, kým sa nenájde víťaz ďalších ročníkov z inej fakulty. Veľká vďaka patrí prorektorovi Štefanovi Stankovi, ktorý podporil a slávnostne otvoril šachový turnaj. Hráči si okrem pekných spomienok a nových šachových skúseností odniesli aj spomienkové balíčky venované Stavebnou fakultou, ktorá má veľkú zásluhu na uskutočnení tohto šachového turnaja.

Otvorenie turnaja.

Vítazi.

LADISLAV ŠIPEKY

REPREZENTAČNÝ ~ PLES 2016 ~

Slovenskej technickej univerzity v Bratislave

~ Program ~

Hudobní a taneční spoločníci
od večera do rána:

AKADÉMIA TANCA TOMÁŠA SUROVCA
KOMORNÝ ORCHESTER VUS TECHNIK
MY AIR BAND IVANY REGEŠOVEJ
SENDREIOVCI A LASKY

Prejdite sa počas plesovej noci
Starou tržnicou... kde objavíte:
...fotoateliér...vinotéku...kaviareň...cukráreň...

Nočným sprievodcom bude:

Matej „SAJFA“ Cifra

~ Čarovný moment ~ umocní polnočné prekvapenie...

TERMÍN

15. január 2016, 19.00 hod

MIESTO

Stará tržnica
Nám. SNP, Bratislava

CENA VSTUPENKY

50 € / osobu

www.plesstu.sk

